

(/)

🏠 (/)

> Vikingetid og Middelalder (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13>)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Kong Haralds ringborge

Kong Haralds ringborge

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 326

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-ringborg)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-ringborg)

[ringborg](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-ringborg)) **t** (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på

[https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-ringborg)

[13-13/kong-haralds-ringborg](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-ringborg)) **in** ([https://www.linkedin.com/shareArticle?](https://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-ringborg&title=)

[mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-ringborg&title=)

[middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-ringborg&title=\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/kong-haralds-ringborg&title=)

Kong Haralds ringborge – En rejse gennem Danmark i år 984

Lindhardt og Ringhof, 2024. 256 sider, 299,95 kr.

Af Henrik Gjøde Nielsen, ph.d., direktør og forskningschef, Nordjyllands Kystmuseum

Det hænder at man får en bog til anmeldelse, hvor man med udgangspunkt i det annoncerede indhold og den annoncerede struktur umiddelbart mener, at den ligger lige til højre anmelderben. Ved nærmere bekendtskab kan det så vise sig, at det gør den ikke. Anders Lundt Hansens bog Kong Haralds ringborge har fået gode anmeldelser, men nærværende anmelder må indrømme at have vanskeligt ved at få greb om bogen. Det er der flere årsager til.

I bogens forord annonceres frejdigt, at med Kong Haralds ringborge er historien om disse samlet i ét værk, først med denne bog kan man holde alle trelleborgene i én hånd, og det lyder jo lovende. Endnu mere lovende er det, at bogen, som det anføres, er bygget op som en fiktiv rejse fra borg til borg, og på denne rejse redegøres for legenderne om Kong Harald, og for landet og livet i dette på Kong Haralds tid. Og landet inkluderer her fortjenstfuld også anlæggene i Skåne. Så langt, så godt.

Gennem hele bogen præsenteres læseren virkeligt for gode og grundige redegørelser for livet og landet i perioden, ind i mellem afbrudt af lidt for luftig prosa, der er uden bund i noget som helst, som angivelsen af, at førstegangsbesøgende nok vil snappe efter vejret, hvad der kunne ses i denne eller hin by eller i denne eller hin fjord, f.eks. at en sprællende rødspætte løftedes triumferende i luften på et fiskespyd fra en lille båd osv. Den slags afsnit er formodentlig indsat for at "levendegøre" fremstillingen, men virker snarere forvirrende, fordi læseren kommer til at spekulere over, om der er tale om en historisk redegørelse eller om en historisk fortælling. Disse tekster glider i hovedsagen imidlertid ud, som bogen og rejsen skrider frem.

Rejsen skrider nemlig frem, og forfatteren skyr ingen umage for at redegøre for store dele af det, der karakteriserede tiden, for mere og mindre markante fund og forhold, og det gøres rigtigt godt, hvilket så også betyder, at de gode anmeldelser er fortjente. Rejsen skrider frem, ja, men hvordan og i hvilken retning? Det er her, nærværende anmelder taber tråden, eller ruten.

Det er nemlig en rigtigt god idé med en sådan rute, men ruten, og ikke mindst det man møder på vejen, er meget vanskelig at få greb om. Det starter for så vidt allerede i indholdsfortegnelsen, som er ganske lakonisk: Forord, Rejsen begynder, Aggersborg, Fyrkat, Nonnebakken, Trelleborg, Borgring, Borgeby, Rejsens ende, Litteraturliste, Billedkilder og Register. Hvert af kapitlerne om borgene er prisværdigt forsynet med en række betitlede underafsnit, og det ville have givet læseren et overblik over, hvad det egentligt er, man skal se og lære mere om på rejsen, hvis man havde anvendt s. 6-7, af hvilke s. 6 er lakonisk anvendt og s. 7 slet ikke, til at angive disse underafsnit. En rejsefører skal jo netop føre en på rejsen, fortælle læseren hvad man skal se. Det sker ikke her. Her anføres f.eks. Aggersborg, men kapitlet om Aggersborg er som alle de andre et kapitel om adskilligt meget andet end netop Aggersborg. Jeg er med på, at vi skal fra Aggersborg til Fyrkat og så fremdeles, men hvad man kan forvente at møde på rejsen lades man uvidende om, og overblikket får man heller ikke på rejsen. I kapitlet om Fyrkat optræder f.eks. monumenterne i Jelling samt Aarhus, og i hvert fald Aarhus er jo på ruten, men så får vi også lige Hedeby med. I kapitlet om Nonnebakken (s. 97-128), den tredje ringborg vi skal besøge, møder vi afsnit om Haralds dåb og Poppo (s. 108-114), derpå om trelleborgenes forbilleder (s. 114-119) og om borge som magtmiddel (s. 119-125), og i kapitlet om Trelleborg (s. 129-167) støder man på en redegørelse for borgenes funktioner (s. 146-148). Det er alt sammen vel langt fremme i fremstillingen,

og man studser. Hvorfor fik vi ikke disse fundamentale redegørelser ved rejsens begyndelse? Hvad er egentligt disponeringen? Det er muligt, at forfatteren har overblikket. Læseren har det ikke. Det er en skam. Bogen Kong Haralds ringborge rummer nemlig glimrende redegørelser for ringborgene, områderne omkring dem og vejene dertil på Kong Haralds tid, og for tiden generelt og forhold i tiden i detaljer, for diskussioner af centrale fund og redegørelser for f.eks. den såkaldte Vølv fra Fyrkat og videre om Vølvfiguren. Alt sammen prisværdigt udført, men altså i en struktur der gør, at læseren ikke rigtigt er klar over, hvorfra rejsen går, hvortil og hvad man møder på vejen. Ved kommende oplag opfordres forfatter og forlag til at få udbygget indholdsfortegnelsen, så man netop ved, hvor vi kommer fra, og hvor vi skal hen, og i særdeleshed hvad vi kommer til at vide mere om på vejen.

Med kapitlet Rejsens ende er vi nået til netop rejsens ende, og her glimrer bogen, som så mange andre steder, ved gode og præcise analyser og konklusioner. Væsentligst er, at det er ganske rigtigt, at Harald lod skrive på den store Jellingsten, at han vandt sig al Danmark. Det er korrekt, men han tabte det igen. Og kongens borge sættes i perspektiv. De var få og små i forhold til de borge, der blev bygget hos Haralds naboer, men: Som kongen stemplede sine mønter med hjulkors, satte han med borgene også sine stempler på landskabet. Trelleborgenes arkitektur var ladet med tung herskerideologi, hvilket faktisk var deres funktion. Borgene skulle vise, hvem der bestemte. Borgene havde kort levetid og gik i århundreder fuldstændigt i glemmebogen. Også dette fascinerende aspekt redegøres der grundigt og overbevisende for, hvilket også gælder deres genindtræden i historien og bevidstheden. Kilderne, myterne og sagnene analyseres og behandles kompetent. I det perspektiv kan Kong Haralds ringborge anbefales. Og så naturligvis for behandlingen af kernen og udgangspunktet, nemlig trelleborgene.

[Historie-online.dk, den 12. februar 2025]

SE RELATEREDE ARTIKLER

OLDTIDSSAGAERNE, BIND 8

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/oldtidssagaerne-bind-8>)

KORSTOGENE

(<https://www.historie-online.dk/boger/korstogene>)

ADELS- OG VÅBENBREVE

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/adels-og-vaabenbreve>)
